

نشست هانگانگ – ضربه یی بر نیولبرالیسم جهانی

در امتداد مذاکرات ۲۰۰۳ دوحه، ششمین دور اجلاس سازمان تجارت جهانی از (۱۳ تا ۱۸ دسمبر ۲۰۰۵) به اشتراک وزیران تجارت، نمایندگان، کارشناسان و متخصصین ۱۴۸ کشور عضو در هانگانگ در میان تدابیر شدید امنیتی از بیم اعتراضات مخالفین برگزار گردید.

اعتراضات، چند روز قبل از تدویر این نشست، در نزدیکی محل تدویر جلسات از طرف مخالفین روند جهانی سازی سازماندهی گردیده بود. به روز ۱۲ دسمبر ۲۰۰۵، موج تظاهرات ناراضیان با حضور دهها هزار نفر شکل گرفت، حدود (۹) هزار مامور پولیس نتوانستند مانع راهپیمایی اعتراض کننده گانی گردند که شعار هایی را در محکومیت روند جهانی شدن حمل میکردند. دهها هزار فعال ضد روند جهانی سازی در هانگانگ گرد آمده بودند تا تظاهرات و اعتراضات مسالمت آمیز را (از روز سه شنبه ۱۳ تا یکشنبه ۱۸ دسمبر) سازماندهی و رهبری کنند.

«تام کراندی، فعال بریتانیایی که خود را به شکل مرغ در آورده بود گفت: ما باید آگاهی مردم نسبت به نیت واقعی سازمان تجارت جهانی را افزایش دهیم، اعضای این سازمان بر خلاف اصول مردم سالاری انتخاب شده اند، و هر قانونی را که کشورها بخواهند در حمایت از کارگران و محیط زیست وضع کنند، باطل میکند.» - BBC

یکی از نمایندگان کارگران مهاجر در این تظاهرات اعتراضیه گفت: «سیاست های سازمان تجارت جهانی در قبال وطنشان غیر عادلانه و نا منصفانه است، این سیاست ها سبب میشود تا شمار بیشتر آنها ناگزیر به ترک وطن و کار در خارج و تن دادن به ذلت گردند».

چهار سال قبل تازه ترین دور مذاکرات تجارت آزاد در (دوحه) پایتخت کشور قطر آغاز شد تا «توازن» بین کشور های پیشرفته سرمایه داری و کشور های فقیر را در عرصه تجارت بمیان آورد.

قبل از تدویر اجلاس سازمان تجارت جهانی، توقع نمی رفت که این اجلاس بتواند به توافق جدیدی دست یابد، زیرا بر سر مسأله اساسی، اختلافات عمیقی بین کشور های فقیر و غنی وجود داشت. کشاورزی و مشخصات سببایدی (یارانه) های کشور های ثروتمند به کشاورزان شان و تعرفه های واردات، مانع اصلی این توافقات احتمالی بود. نمایندگان امریکا قبل از تدویر این نشست برای فریب اذهان عامه و جلب حمایت نمایندگان کشور های پیرامونی از طرحهای خویش، ادعا نمودند که: اتحادیه اروپا حاضر نیست از سببایدیهای حمایتی خود و تعرفه های وارداتی مواد غذایی بکاهد. اتحادیه اروپا هم برای برحق نمایش دادن موضع خویش، کارزار وسیع تبلیغاتی را براه انداختند، تلاش اتحادیه اروپا قبل از نشست هانگانگ بیشتر بالای پیشنهاد اخیرش مبنی بر (۴۶) فیصد کاهش در تعرفه های کشاورزی متمرکز بود. فرانسه فشار زیادی بر اتحادیه اروپا آورد که امتیازی بیشتر در این زمینه ندهند.

ناکامی نشست هانگانگ از قبل پیدا بود، چنانچه پیش از شروع مذاکرات اساسی، پاسکال لامی، رئیس سازمان تجارت جهانی، اعلام نمود که «هیچ توافق نهایی در هانگانگ امکان پذیر نخواهد بود، و در عوض مذاکرات در سال 2006 ادامه خواهد یافت».

پیتر مندلسون، کمیسر تجاری اتحادیه اروپا، قبل از آغاز کار این نشست هشدار داد که: «با دست خالی آمده است، و در اجلاس سازمان تجارت جهانی در هانگانگ وی پیشنهاد تازه ای برای اصلاح سببایدیهای کشاورزی در کشور های اروپایی ارائه نخواهد کرد».

کارشناسان و تحلیل گران امریکایی، ابراز نظر نموده بودند که، در صورت قبولی طرحهای نماینده آن کشور و دستیابی به توافق بین المللی میتوانند میلیارد ها دالر درآمد به امریکا به ارمغان بیاورد. روشن است که این درآمد به قیمت سوق دادن میلیونها نفر به سوی فقر ممکن میگردد.

اغلب کارشناسان کشور های در حال توسعه و فقیر به این نظر اند که، دسترسی کشور های پیرامونی به بازار های جهانی بویژه بازار های کشور های پیشرفته، در واقع کلید توسعه و رشد اقتصادی برای این کشور ها است، که تحقق این امر در عرصه تجارت محصولات زراعتی مستلزم پیدا نمودن توان برابر در زمینه کشاورزی می باشد. کشور

های پیرامونی از مزایای گسترش بازار مستفید نخواهند شد تا امتیازات و سبسایدی های اضافی کشاورزان کشور های پیشرفته سرمایه داری حذف نگردد.

انکشاف مثبتی که در جریان کار این جلسه بمیان آمد، صدور بیانیه مشترکی بود از طرف کشور های پیرامونی، در این بیانیه تأکید به عمل آمده تا برای دسترسی به بازار های کشور های غنی، فشار شان را متحدانه تشدید بخشند، این اولین مرتبه است که کشور های در حال توسعه و فقیر بیانیه مشترکی را در کنفرانس تجارت جهانی صادر مینمایند و در برابر کشورهای پیشرفته سرمایه داری موضع متحد و واحد میگیرند. که در واقع ضربه ای است به سیستم نیو لیبرالیسم جهانی .

نمایندگان کشور های برازیل، هند و چند کشور افریقایی اعلام نمودند که در برابر کشور های پیشرفته صنعتی در رأس گروه هشت، محور مشترکی را در مذاکرات دنبال خواهند کرد. وزیر تجارت برازیل، سلسوآموریوم، ابراز نمود: «این لحظه تاریخی و نوعی انقلاب در سازمان تجارت جهانی است».

وزیر تجارت و صنعت آفریقای جنوبی، در آغاز مذاکرات اعلام کرد که: «کشورهای ثروتمند در بدل پیشرفت برای کاهش سبسایدی های کشاورزی از کشور های در حال توسعه امتیاز گزافی میطلبند».

گروه (۲۰) که متشکل از کشور های غنی تر در حال توسعه اند، بیشتر خواهان آن بودند که تجارت فرآورده های زراعتی بویژه در اتحادیه اروپا اصلاح گردد. برازیل، هند، چین و آفریقای جنوبی، که از اعضای گروه (۲۰) اند عقیده داشتند که، تعرفه ها و سبسایدی های پایین به اعضای سازمان تجارت جهانی کمک میکند تا فرآورده های بیشتری به کشور های ثروتمند صادر کنند. نماینده آمریکا، جهت وارد آوردن فشار بیشتر بر کشور های پیرامونی و ایجاد شگاف در بین آنها در جریان مذاکرات پیشنهاد داد که، حاضر است به کشور های غرب آفریقا امکان بدهند که بدون پرداخت تعرفه گمرکی به بازار پنبه ایالات متحده آمریکا دسترسی داشته باشند. فرانسواتراور، رئیس انجمن تولید کنندگان پنبه آفریقا در برابر این پیشنهاد آمریکا گفت: «آمریکایی ها نیازی به واردات پنبه ندارند، خود شان صادر کننده اند، آنها باید سبسایدیها را متوقف کنند، کشاورزان آمریکا بدون سبسایدی نمیتوانند پنبه بکارند».

گر چه در پایان جلسه اعلام گردید، که ظاهراً مذاکره کنندگان به توافق رسیدند که، به صورت تدریجی تا سال ۲۰۱۳ سبسایدیه‌های اضافی را حذف بدارند، تا کشور های در حال توسعه بتوانند، الی ۹۷ فیصد محصولات کالا های خود را بدون تعرفه های گمرکی و سقف خاص به بازار های جهانی صادر کنند، ولی موانع قابل ملاحظه ای بر سر راه دستیابی به یک توافق جامع تجارتي منصفانه با شدت خود باقی مانده است.

هدف اساسی این مذاکرات، جستجوی هر چه بیشتر منفعت و سود آوری سرمایه است، بدون آنکه کوچکترین توجهی به جنبه های اجتماعی و محیط زیستی به عمل آید.

مردم آشکارا می بینند و احساس میکنند که در پشت این مذاکرات، که تمام عرصه های امنیت اجتماعی و فردی را تحت فشار قرار داده، سیستم افسار گسیخته مبادله آزاد در حال انفجار است .

نشست هانگانگ انقطاب دو روند جدید جهانی را بیش از پیش برجسته ساخت، در یک سوی انقطاب کشور های پیشرفته صنعتی سرمایه داری جا گرفتند و در سوی دیگر کشور های پیرامونی (اطراف) . ناکامی نشست هانگانگ در واقع مبین تشدید تضاد های همین دو روند اساسی جهانی است. در جریان مذاکرات، کشور های پیشرفته صنعتی سرمایه داری تمام امکانات را به کار گرفتند تا مواضع تعیین کننده تر و مستحکم تر را در سازمان تجارت جهانی احراز کنند و مدیریت تجارت جهانی را در گرو خویش داشته باشند.

آنچه روشن است اینکه: محتوای اصلی تمام مذاکرات در زمینه های توافقات در امور کشاورزی، دستیابی به بازار غیر کشاورزی، توافقات در امر تجاری کردن خدمات و توافقات در زمینه های حق مالکیت فکری در رابطه به تجارت، چیزی نمیتواند باشد به جز از کالایی کردن تمام عرصه های فعالیت بشری در جهان . به همین لحاظ ملت های کشور های پیرامونی همصدا با زحمتکشان کشور های پیشرفته صنعتی در برابر این نهاد سوداگری، که آیین اصلی آن مبادله آزاد می باشد به اعتراض پرداختند، و ضربه دیگر بر سیستم جهانی نیو لیبرالیسم وارد نمودند.

www.ayenda.org